

Návrh na vyslovenie súhlasu s prítomnosťou zahraničných ozbrojených síl členských krajín NATO na území Slovenskej republiky

a) Politické aspekty a medzinárodné súvislosti návrhu

Od decembra 2021 Ruská federácia stupňovala napätie prostredníctvom neodôvodneného rozmiestňovania svojich ozbrojených síl pozdĺž hraníc s Ukrajinou a na území separatistických, okupovaných území a na Kryme.

Dňa 24. februára 2022 sa začala masívna nevyprovokovaná vojenská invázia Ruskej Federácie voči Ukrajine. Konflikt na Ukrajine vyvolaný agresívnym konaním Ruskej Federácie je v hrubom rozpore s medzinárodnými právom. Predmetný útok na Ukrajinu zvýšil pocit urgentnosti prípravy posilnenia vojenskej prítomnosti NATO na východnej hranici, vrátane Slovenskej republiky.

Jedným zo základných prvkov obrannej stratégie NATO je aspekt odstrašenia. Počas samitu NATO vo Varšave v júli 2016 bola schválená posilnená zostava obrany a odstrašenia v reakcii na anexiu Krymu. V súlade s tým členské krajiny NATO (ďalej len ČK NATO) prijali súhrn opatrení na posilnenie kolektívnej obrany, so zameraním sa na tzv. východné krídlo. Najzásadnejším rozhodnutím v oblasti posilnenia kolektívnej obrany bolo schválenie a vytvorenie Posilnenej predsunutej prítomnosti (*enhanced Forward Presence* – ďalej len „eFP“) NATO v Poľsku, Litve, Lotyšsku a Estónsku vo forme mnohonárodných bojových skupín.

Bojové skupiny posilnenej predsunutej prítomnosti NATO tvoria mnohonárodné sily vedené tzv. rámcovými krajinami a ostatnými prispievajúcimi krajinami na dobrovoľnej, rotačnej a udržateľnej báze. Skupiny sú schopné zabezpečovať úlohy v zhode a koordinovane s ozbrojenými silami štátov, v ktorých pôsobia, a to s reálne uskutočniteľnou stratégiou ich posilnenia v prípade vzniku hrozby. ČK NATO aj touto aktivitou potvrdzujú, že prípadný útok na jedného člena bude považovaný za útok na všetkých.

Po vzore predmetných bojových skupín a v reakcii na napadnutie Ukrajiny Ruskou federáciou sa ČK NATO zhodli na zriadení mnohonárodných bojových skupín posilnenej predsunutej prítomnosti pozdĺž celého východného krídla Aliancie (vrátane Rumunska, Bulharska, Maďarska a Slovenska). Účelom je demonštrácia súdržnosti a deklarovanie pripravenosti brániť sa spoločne proti akejkoľvek hrozbe.

Slovenská republika považuje posilnenú vojenskú prítomnosť ČK NATO na svojom území za významný prínos k zvýšeniu obranyschopnosti a k zaručeniu bezpečnosti svojho územia a obyvateľstva. Prítomnosť zahraničných ozbrojených síl na území SR podporí jej schopnosť brániť sa voči širokému spektru bezpečnostných hrozieb. Spôsobilosti zahraničných ozbrojených síl doplnia schopnosti a kapacity Ozbrojených síl SR a prispedia k zvýšeniu úrovne odstrašenia od prípadného ozbrojeného útoku. Posilnená predsunutá prítomnosť je v súlade s bezpečnostnými záujmami Slovenskej republiky, Obrannou stratégiou Slovenskej republiky, Bezpečnostnou stratégiou Slovenskej republiky a s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky.

b) Vojensko-odborné aspekty návrhu

Účasť príslušníkov ozbrojených síl ČK NATO v rámci posilnenej predsunutej prítomnosti je vyjadrením ich súdržnosti a deklarováním ich pripravenosti plniť záväzky, ktoré im z členstva v NATO vyplývajú.

Posilnená predsunutá prítomnosť v SVK bude zriadená:

- a) za účelom preukázania pripravenosti ČK NATO reagovať na bezpečnostné hrozby a v prípade zhoršenia bezpečnostnej situácie za účelom obrany Slovenskej republiky prostredníctvom plnenia záväzkov vyplývajúcich zo Severoatlantickej zmluvy;
- b) s velením príslušného veliteľa na základe osobitných zmluvných dokumentov uzatvorených medzi účastníckymi krajinami a s príslušnými veliteľstvami NATO;
- c) na území Slovenskej republiky prednostne s využitím priestorov v správe MO SR a s možnosťou ich pôsobenia na celom území Slovenskej republiky;
- d) v termíne od 15. marca 2022 do ukončenia eFP;
- e) v termíne pravidelných rotácií personálu, sa z dôvodu odovzdania a prevzatia funkcií umožňuje súčasné pôsobenie personálu oboch rotácií v trvaní do 14 dní;
- f) s potrebnou vojenskou výzbrojou, vojenskou technikou a vojenským materiálom;
- g) vo veľkosti práporovej skupiny, ktorej súčasťou doplnia vybrané nedostatkové spôsobilosti.

Týmto materiálom sa navrhuje účasť príslušníkov ozbrojených síl ČK NATO nasledovne:

- do 600 príslušníkov Ozbrojených síl Českej republiky,
- do 200 príslušníkov Ozbrojených síl Holandského kráľovstva,
- do 100 príslušníkov Ozbrojených síl Poľskej republiky,
- do 100 príslušníkov Ozbrojených síl Slovinskej republiky,
- do 400 príslušníkov Ozbrojených síl Spojených štátov amerických,
- do 700 príslušníkov Ozbrojených síl Spolkovej republiky Nemecko.

Slovenská republika ako hostiteľská krajina bude v rámci eFP zabezpečovať potrebnú podporu, ktorá bude upravená v osobitných zmluvných dokumentoch.

c) Právne aspekty návrhu

Právny rámec pre prítomnosť ozbrojených síl ČK NATO na území Slovenskej republiky je stanovený vnútroštátnym ako aj medzinárodným právom.

Na vnútroštátnej úrovni sa návrh predkladá na základe čl. 86 písm. m) Ústavy SR, podľa ktorého do pôsobnosti Národnej rady Slovenskej republiky patrí vysloviť súhlas s prítomnosťou zahraničných ozbrojených síl na území Slovenskej republiky.

Status príslušníkov ozbrojených síl ČK NATO na území Slovenskej republiky sa riadi Zmluvou medzi štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Severoatlantickej zmluvy, vzťahujúcou sa na status ich ozbrojených síl, uzatvorenou v Londýne 19. júna 1951 a bilaterálnymi medzinárodnými zmluvami alebo medzinárodnými zmluvnými dokumentmi. Konkrétne podmienky pôsobenia príslušníkov ČK NATO na území Slovenskej republiky budú upravené osobitnými medzinárodnými zmluvnými dokumentmi.